

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет філології

Кафедра світової літератури і порівняльного літературознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Наукові школи в літературознавчій
компаративістиці в Західній Європі та США**

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

Освітня програма «Філологія»

Спеціальність 035 Філологія

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Кваліфікація Доктор філософії

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 26.08. 2023 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Наукові школи в літературознавчій компаративістиці в Західній Європі та США
Викладач (-і)	Девдюк Іванна Василівна
Контактний телефон викладача	(0342) 59-61-44
E-mail викладача	ivanna.devdiuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний/заочний/вечірній
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до узгодженого графіка протягом навчального семестру. Можливі консультації через мережу Інтернет за попередньою домовленістю
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Предметом вивчення навчальної дисципліни є наукові школи в літературознавчій компаративістиці в Західній Європі та США. Зміст дисципліни охоплює філософсько-естетичні концепції й теорії, що лягли в основу формування та розвитку національних варіантів компаративістики у Франції, США, Великобританії, Німеччині. Увагу зосереджено на специфіці національних парадигм у координатах таких явищ, як історико-порівняльна школа у французькій компаративістиці, теорія міфів у США, гендерна й постколоніальна критика у Великобританії, герменевтична школа в німецькому порівняльному літературознавстві, рецептивна теорія констанцької школи та ін. Відповідні національні явища розглядаються на тлі розвитку світової літературознавчої думки у взаємодії одиничного і загального, спільного і своєрідного. Курс спрямований на вдосконалення вмінь і навичок слухачів застосовувати науково-теоретичний досвід у власній пошуково-дослідницькій діяльності.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<u>Мета дисципліни</u> – дати системне уявлення про наукові школи в літературознавчій компаративістиці в Західній Європі та США в сучасному теоретико-методологічному контексті. <u>Цілями дисципліни</u> є підготовка філологів, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з методологією національних варіантів літературознавчої компаративістики; самостійно набувати та удосконалювати знання і вміння через пошук, читання, реферування науково-теоретичної літератури	
4. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність: Здатність ідентифікувати та розв'язувати комплексні проблеми в галузі філології у процесі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності й пропонувати наукові та прикладні підходи до їх вирішення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики. Загальні компетентності ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, генерування нових ідей. ЗК 2. Здатність до пошуку, систематизації та критичного аналізу інформації з різних джерел. ЗК 5. Усвідомлення необхідності та дотримання норм наукової етики й принципів академічної доброчесності. Фахові компетентності ФК1. Здобуття глибинних знань у галузі філології, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових філологічних знань, опанування термінології та методології з досліджуваного наукового напрямку.	

ФК2. Здатність до пошуку, опрацювання, аналізу й узагальнення інформації, систематизації та інтерпретації фактичного матеріалу для проведення самостійних наукових досліджень у галузі філології.

ФК3. Здатність аналізувати філологічні явища з погляду фундаментальних філологічних принципів і методологій, класичних і новітніх дослідницьких підходів, а також на основі відповідних загальнонаукових методів.

5. Програмні результати навчальної дисципліни

ПРН 2. Знати основні класичні та новітні філологічні теорії та концепції, фундаментальні праці з обраного наукового напрямку, термінологію, історію розвитку та сучасний стан наукових досліджень, вміти ідентифікувати теоретичні й практичні проблеми з філології, розуміти актуальність теоретичних і практичних проблем в галузі дослідження.

ПРН 3. Уміти проводити огляд, критичний аналіз, оцінку й узагальнення різних наукових поглядів у галузі дослідження, формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію.

ПРН 5. Дотримуватись норм наукової етики та принципів академічної доброчесності при здійсненні науково-інноваційної діяльності та проведенні власного дослідження.

ПРН 9. Ефективно спілкуватися і взаємодіяти в науковому просторі, зокрема й міжнародному, для розв'язання різноманітних фахових вузькоспеціальних і загальних завдань у галузі філології та міждисциплінарних досліджень.

ПРН 10. Презентувати результати власних оригінальних наукових досліджень державною та іноземною мовами в усній та писемній формі: продукувати і нормативно оформлювати різножанрові наукові тексти відповідно до сучасних вимог (стаття, есе, презентація, виступ на конференції, публічна науково-популярна чи наукова лекція тощо).

6. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
семінарські заняття	10
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3	035 Філологія	2	В

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин		
	Лекції	Семіна р. заняття	Самост. робота
Тема 1. Літературна компаративістика як наука: предмет, мета, завдання, структура.	4	2	5
Тема 2. Типи та різновиди міжлітературних зв'язків	2		5
Тема 3. Французька школа компаративістики в сучасному методологічному контексті Методологічні засади історико-порівняльного підходу у французькій літературознавчій компаративістиці.	2	2	7
Тема 4. Теоретико-методологічний плюралізм у сучасній французькій компаративістиці.	2		7

Тема 5. Американська школа компаративістики та її новітні трансформації Зasadничі принципи Асоціації Американської Літературної Компаративістики (ACLA).	2		6
Тема 6. Американська міфологічна школа в критиці та її вплив на дослідницький інструментарій порівняльних студій. Літературна компаративістика США в епоху мультикультуралізму.	2	2	6
Тема 7. Методологічні моделі компаративних досліджень літератури у Великобританії Формування теоретико-методологічної бази й перспектив порівняльного літературознавства у Великобританії.	2		6
Тема 8. Перекладознавство - один із найбільш розвинутих і продуктивних підрозділів літературної компаративістики Великобританії.	2	2	6
Тема 9. Школи й теорії порівняльного літературознавства в Німеччині Соціологічний напрям у німецькій компаративістиці. Герменевтична школа.	2	2	6
Тема 10. Рецептивна теорія констанцької школи. Роль компаративістських організацій та періодики у формуванні та впровадженні принципів порівняльного літературознавства у Німеччині.	2		6
ЗАГ.:	20	10	60
7. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання курсу	Система контролю знань здійснюється згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень аспірантів, що регламентовані в університеті: <u>Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.</u> Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється аспірантові курс, становить 100 балів, яка є сумою балів за виконання практичних завдань, підсумкове тестування, самостійну роботу (модуль 1) та бали, отримані під час заліку (модуль 2). Аспірант, який не набрав 25 балів, до заліку не допускається. У такому випадку до початку екзаменаційної сесії аспірант користується повторним правом отримати допуск за відомістю №2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань).		
Вимоги до письмової роботи	Передбачені письмові завдання (максимум 15 балів), на яких оцінюються теми, що виносяться на практичні заняття та на самостійну роботу.		
Семінарські заняття	Оцінюється відвідуваність усіх занять упродовж семестру за 5-бальною шкалою. Максимальна кількість 25 балів розраховується як середнє арифметичне усіх занять з ваговим коефіцієнтом 5. 5 балів аспірант отримує за вичерпну бездоганну відповідь із наведенням двох і більше прикладів із текстів, які ілюструють ті чи ті положення. 4 бали – за повну відповідь із наведенням двох і більше прикладів проте з однією-двома змістовими неточностями. 3 бали – за неповну правильну відповідь, або таку, що містить ряд змістових неточностей чи невірно наведені приклади або їх		

	відсутність. 2 бали – за часткову, з грубими недоліками відповідь, або за її неадекватність завданню. 1 бал – за відсутність відповіді
Умови допуску до підсумкового контролю	При виставленні заліку (мінімум 50 балів) враховуються навчальні досягнення слухачів (бали), набрані на поточному опитуванні під час контактних (аудиторних) годин, при виконанні завдань для самостійної роботи, а також бали підсумкового тестування.
Підсумковий контроль	Форма контролю - залік; Форма здачі - змішана; Оцінюється рівень володіння корпусом теоретичних знань та категоріально-понятійним апаратом літературознавчої компаративістики; вміння аргументувати ключові положення, вести дискусію з проблемних питань; здатність застосовувати науково-теоретичний досвід у власній пошуково-дослідницькій діяльності.

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність:

Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування, виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування відповідно до [Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#).

Відвідування занять:

При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність слухача на заняттях (у тому числі на лекційних), пропуски та спізнення без поважної причини, що передбачено [Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#). Аспіранти мають можливість відпрацювати заняття, які було пропущено з поважних причин, а також отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до семінарських занять і письмових робіт, на консультаціях викладача (згідно зі встановленим графіком).

Навчання за індивідуальним графіком:

Слухачі, які навчаються за індивідуальним графіком, опрацьовують частину теоретичного матеріалу самостійно з обов'язковим проходженням усіх тестувань в системі дистанційного навчання d-learn.pnu.edu.ua та виконанням усіх завдань відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються [Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Неформальна освіта:

Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу (наприклад, результати проходження відповідних курсів на платформах Coursera, Prometheus, Udemy, наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів / тренінгів, тощо) регламентується [Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Повторне вивчення дисципліни:

Аспірант, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до [Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін \(кредитів ECTS\) в умовах ECTS](#) або відраховується з навчального закладу. Наприкінці курсу слухачі мають можливість надати відгуки та пропозиції щодо якості викладання дисципліни на сайті <https://d-learn.pnu.edu.ua>.

9. Рекомендована література

1. Будний В., Ільницький М. Порівняльне літературознавство. Навчальний посібник. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 430 с.
2. Гурдуз А. Сучасна літературна компаративістика: теорія і практика : навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Миколаїв : Вид-во МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2017. 151 с.
3. Захід – Схід : основні тенденції розвитку сучасного порівняльного літературознавства : [антологія] / науковий проект, загальна редакція Л. Грицик. Донецьк : ЛАНДОН-XXI, 2012. 376 с.
4. Лексикон загального і порівняльного літературознавства / [за ред. А. Волкова]. Чернівці : Золоті литаври, 2001. 636 с.
5. Література. Теорія. Методологія / Пер. з польськ. С. Яковенка; Упоряд. і наук. ред. Д. Уліцької. - 2-ге видання. Київ: Вид. Дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 543 с.
6. Національні варіанти літературної компаративістики / Національна академія наук України; Ін-т літератури ім. Т.Г. Шевченка; Д.С. Наливайко, Т.Н. Денисова, О. В. Дубініна та ін. Київ: Видавничий дім «Стилос», 2009. 750 с.
7. Сучасна літературна компаративістика: стратегії і методи. Антологія / За заг. ред. Дмитра Наливайка. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2009. 487 с.
8. Фізер Іван. Американське літературознавство: історико-критичний нарис. Наук. ред.: В. П. Моренець. Київ : Києво-Могилянська акад., 2006. 106 с.

Викладач: Девдюк І. В., доктор філол. наук, доцент, професор кафедри світової літератури і порівняльного літературознавства